

ลักษณะดินและแนวทางการจัดการดิน จังหวัดจันทบุรี

m4 : ดินเปรี้ยวจัดระดับต้น พบชั้นที่เป็นกรดรุนแรงภายใน 50 ซม.
จากผิวดิน พบในพื้นที่ลุ่ม

(กลุ่มชุดดินที่ 9 , 10)

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินเปรี้ยวจัดที่เกิดจากตะกอนผสมของตะกอนน้ำและตะกอนทะเล พบแพร่กระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่ลุ่มภาคกลางหรือพื้นที่ชายฝั่งทะเล เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด มีการระบายน้ำเลว ดินบนมีสีดาหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองสีแดง ลักษณะเด่นคือ จะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ หรือมีชั้นดินที่มีความเป็นกรดรุนแรง (pH น้อยกว่า 4.0) อยู่ในระดับต้นภายในระยะ 50 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ

สำหรับในบางพื้นที่ที่มีน้ำทะเลหรือน้ำกร่อยท่วมถึงเป็นครั้งคราว อาจพบดินที่มีทั้งลักษณะของดินเปรี้ยวจัดระดับต้นและเป็นดินเค็มที่มีการสะสมเกลือสูง ดินบนมีสีดาหรือสีเทาที่มีค่าความเป็นกรดรุนแรงมาก ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเลน มีค่าปฏิกริยาดินเป็นด่างอ่อน ในฤดูแล้งอาจจะมีคราบเกลือที่ผิวดินหน้า

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินชะอำ (Ca) ชุดดินเข็ญใหญ่ (Cyi) ชุดดินมูโน๊ะ (Mu) และชุดดินองครักษ์ (Ok)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน ทำให้เกิดความไม่สมดุลของธาตุอาหาร หรือถูกตรึงอยู่ในรูปที่พืชไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เกิดความเป็นพิษของเหล็กอะลูมิเนียมที่รุนแรงในระดับต้นคุณภาพน้ำเป็นกรดรุนแรงมาก ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรและใช้อุปโภคบริโภค

โครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก มักมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

บางพื้นที่เป็นทั้งดินเปรี้ยวและเค็ม มีเกลือสะสมสูงจนเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของพืช ข้างหน้าแล้งจะเกิดคราบเกลือกระจายอยู่ตามผิวดินขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และคุณภาพน้ำจะเค็ม

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมสำหรับการทำนามากกว่าปลูกพืชอย่างอื่น แต่ผลผลิตข้าวที่ได้ต่ำ เพราะเป็นดินเปรี้ยวจัดที่พบในระดับต้น คุณภาพน้ำเป็นกรดรุนแรงมากเกิดการตรึงธาตุอาหารพืช และมีการปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช และบางพื้นที่เป็นดินเปรี้ยวจัดและเค็มจัด

ไม่เหมาะสมสำหรับ การปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผักต่าง ๆ เนื่องจากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงดินสูง

แนวทางการจัดการดิน

ปลูกข้าว

เตรียมพื้นที่ปลูก โดยไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ที่ระดับความลึกแตกต่างกันไปในแต่ละปี เพื่อป้องกันการเกิดชั้นดานแข็งใต้ชั้นไถพรวน

ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน เช่น ปูนมาร์ล หรือ หินปูนฝุ่น ในอัตรา 1,000 – 2,000 กก./ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ปล่อยน้ำซังในพื้นที่ประมาณ 10 วันแล้วระบายน้ำออก เพื่อชะล้างความเป็นกรดในดิน

ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3 – 4 สัปดาห์ หรือ หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดียอัตรา 4 – 6 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50 – 70 วัน ปล่อยไว้ 1 – 2 สัปดาห์ แล้วปลูกข้าว ร่วมกับการใส่ปุ๋ยสูตร 16 – 20 – 0 อัตรา 25 – 30 กก./ไร่ ในระยะปักดำ และใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 5 – 10 กก./ไร่ หลังปักดำ 35 – 45 วัน

พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเกี่ยวข้าว ใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

การปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ยืนต้น

ปรับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝนโดยการยกร่องถาวร ให้มีสันร่องกว้างตามชนิดพืชที่ปลูก ร่องคูน้ำกว้าง 1.0 – 1.5 เมตร ลึกถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ (กรณีปลูกพืชไร่พืชผักเฉพาะช่วงก่อนหรือหลังปลูกข้าว ควรยกร่องแบบเดี่ยวหรือทำร่องระบายน้ำระหว่างแปลง)

ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ไถกลบพืชปุ๋ยสด ปอเทืองอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ ถั่วพุ่ม อัตรา 8 – 10 กก./ไร่ หรือถั่วพริ้วอัตรา 10 – 12 กก./ไร่ 1 - 2 สัปดาห์ ร่วมกับการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกอัตรา 2 – 3 ตัน/ไร่ ถ้าปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 25 – 50 กก./หลุม เพื่อเพิ่มความร่วนซุย และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน

ปรับสภาพความเป็นกรดในดินด้วยการคลุกเคล้าวัสดุปูน เช่น ปูนมาร์ล หินปูนฝุ่นหรือปูนขาวบนสันร่องและร่องคูน้ำ ในอัตรา 1,000 – 2,000 กก./ไร่ หรืออัตรา 7 กก./หลุม ก่อนปลูกพืช

ใส่ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำพด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 พด.7 ร่วมกับการใช้วัสดุปูนอัตรา 1,000 – 2,000 กก./ไร่ ถ้าดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช ไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ ใช้ล้างความเป็นกรดในดิน และควบคุมไม่ให้ดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น

m5 : ดินเหนียวที่มีปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง พบในพื้นที่ลุ่ม

(กลุ่มชุดดินที่ 3 , 7 , 7/53 , 7/53B , 7/55)

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินเหนียวสีเทาถึงสีเทาที่เกิดจากตะกอนน้ำ พบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างเรียบ เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลวความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อยและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินบางกอก (Bk) ชุดดินบางเลน (Bl) ชุดดินบางเพ (Bph) ชุดดินฉะเชิงเทรา (Cc) ชุดดินสมุทรปราการ (Sm) ชุดดินเดิมบาง (Db) ชุดดินน่าน (Na) ชุดดินนครปฐม (Np) ชุดดินผักกาด (Pat) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินท่าตูม (Tt) ชุดดินอุตรดิตถ์ (Utt) และชุดดินระโนด (Ran)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ หน้าดินแห้งแข็งไถพรวนยาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนนํ้า เนื่องจากสภาพพื้นที่ค่อนข้างสูง และมักมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำขัง

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวในฤดูฝน และสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักบางชนิดได้ ในช่วงก่อนและหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าว ถ้าอยู่ในเขตชลประทานหรืออยู่ใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติ

ไม่เหมาะสมที่จะปลูกไม้ผลและไม่ยืนต้น เพราะมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน แต่สามารถเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์จากนาข้าวเป็นพื้นที่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผักได้ ถ้ามีการพัฒนาพื้นที่อย่างเหมาะสม โอนการยกทรงและมีระบบป้องกันน้ำท่วม

แนวทางการจัดการดิน

ปลูกข้าว

เตรียมพื้นที่ โดยไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมที่ระดับความลึกแตกต่างกันไปในแต่ละปี เพื่อป้องกันการเกิดชั้นดานแข็งใต้ชั้นไถพรวน

ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์หรือหว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดียอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน หรือไถกลบปุ๋ยคอก อัตรา 1-2 ตัน/ไร่ ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์แล้วปลูกข้าว

ใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด. 2 ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 16-20-0 อัตรา 25-30 กก./ไร่ ในระยะปักดำ และใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 5 – 10 กก./ไร่ ระยะปักดำ 35 – 45 วัน

พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 ปลุกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเกี่ยวข้าว

การปลูกพืช ไร่ พืชผัก ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น

ปรับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝนโดยการยกทรงแบบถาวร ให้มีสันร่องกว้าง 6 – 8 เมตร ตามชนิดพืชที่ปลูก โดยให้สันร่องสูงกว่าระดับน้ำที่เคยท่วมถึงหรือสร้างคันดินอัดแน่นล้อมรอบ มีคูระบายน้ำกว้าง 1 – 1.5 เมตร ลึก 0.5 – 1 เมตร (กรณีปลูกพืชไร่พืชผัก เฉพาะช่วงก่อนหรือปลูกข้าว ควรยกทรงแบบเตี้ยหรือทำร่องระบายน้ำระหว่างแปลง)

ปรับปรุงดินด้วยการไถกลบพืชปุ๋ยสด ปอเทืองอัตรา 4 – 6 กก./ไร่ ถั่วพุ่มอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ หรือถั่วพรางอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50 – 70 วันหลังปลูกหรือออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ปล๋อยทิ้งไว้ 1 – 2 สัปดาห์ ร่วมกับการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกอัตรา 1 – 2 ตัน/ไร่ ก่อนปลูกพืช ถ้าปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 15 – 25 กก./หลุม

ใส่ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำพด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 พด.7

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช ไร่ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ

m6 : ดินเหนียวที่มีปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกรดจัดมาก พบในพื้นที่ลุ่ม

(กลุ่มชุดดินที่ 6 , 6/17

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินเหนียวสีเทาถึงสีกรมดำที่เกิดจากตะกอนน้ำ พบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้าง เรียบ เนื้อดินเป็นดินเหนียว การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ดินบนสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสี เทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงของศิลาแลงอ่อน บางแห่งมีก้อนสารเคมีสะสมของพวก เหล็กหรือแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรด จัดมากถึงเป็นกรดจัด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินบางนารา (Ba) ชุดดินเชียงราย (Cr) ชุดดินสุโขทัย (Gk) ชุดดินแกลง (Kl) ชุดดินคลองขุด (Kut) ชุดดินมโนรมย์ (Mn) ชุดดินนครพนม (Nn) ชุดดินปากท่อ (Pth) ชุดดินพะวง (Paw) ชุดดินพัทลุง (Ptl) ชุด ดินสตูล (Stu) ชุดดินท่าศาลา (Tsl) และชุดดินวังตง (Wat)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง และมีน้ำไหลบ่าท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำขัง

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมที่จะใช้ทำนาในช่วงฤดูฝนและสามารถปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือพืชอื่นๆ ที่มีอายุสั้นในช่วงก่อนและหลังเก็บเกี่ยวข้าว ถ้ามีแหล่งน้ำเพียงพอหรืออยู่ในเขตชลประทาน

สภาพโดยธรรมชาติ มาเหมาะสมสำหรับ การปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและพืชผักต่างๆ แต่หากต้องการนำมาใช้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยการยกทรง มีระบบป้องกันน้ำท่วม ปรับปรุงดิน และอาจใช้วัสดุปูนเล็กน้อยสำหรับพืชที่ไม่ชอบดินกรด

แนวทางการจัดการดิน

ปลูกข้าว

เตรียมพื้นที่ปลูกโดยไถพรวนในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม

ปรับปรุงบำรุงดินโดยไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด(หวาน โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดียอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) หรือใส่ปุ๋ยคอก อัตรา 2 – 3 กก./ไร่ ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 หรือสูตรปุ๋ย 16-20-0 อัตรา 25 – 30 กก./ไร่ ในระยะปักดำ และใส่ปุ๋ยยูเรีย 5 – 10 กก./ไร่ อีกครั้งหลังปักดำ 35-40 วัน หรือระยะกำเนิดช่อดอก

ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมากควรไถคลุกเคล้าวัสดุปูน 200-300 กก./ไร่ เพื่อลดความเป็นกรดในดิน และเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน

พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย

การปลูกพืช ไร่ พืชผัก ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น

ปรับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝนโดยการยกทรงแบบถาวร ให้มีสันร่องกว้าง 6 – 8 เมตร ตามชนิดพืชที่ปลูก โดยให้สันร่องสูงกว่าระดับน้ำที่เคยท่วมถึงหรือสร้างคันดินอัดแน่นล้อมรอบ มีระบายน้ำกว้าง 1 – 1.5 เมตร ลึก 0.5 – 1 เมตร (กรณีปลูกพืชไร่พืชผัก เฉพาะช่วงก่อนหรือปลูกข้าว ควรยกทรงแบบเตี้ยหรือทำร่องระบายน้ำระหว่างแปลง)

ปรับปรุงดินด้วยการไถกลบพืชปุ๋ยสด ปอเทืองอัตรา 4 – 6 กก./ไร่ ถั่วพุ่มอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ หรือถั่วพริ้วอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50 – 70 วันหลังปลูกหรือออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ปล่อยทิ้งไว้ 1 – 2 สัปดาห์ หรือไถกลบปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกอัตรา 1 – 2 ตัน/ไร่ ถ้าปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้นพืช ควรขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 15 – 25 กก./หลุม

ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน 200-300 กก./ไร่ หรือ 0.5-1.0 กก./หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน

ใส่ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำพด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 พด.7 ร่วมกับการใช้วัสดุปูน ถ้าดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น

พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช ไร่ไร่ในช่วงที่พืชขาดน้ำ

m8 : ดินเลนชายทะเลที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ พบในพื้นที่ลุ่ม

(กลุ่มชุดดินที่ 12 , 12/13 , 13

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินเค็มที่พบบริเวณชายฝั่งทะเล ชะวากทะเล หรือที่ราบปากแม่น้ำ ที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำทำให้มีการสะสมเกลือมาก ไม่สามารถใช้ปลูกพืชได้ เป็นดินลึก ดินบนมีสีน้ำตาลหรือเทา เนื้อดินเป็นพวกดินทรายแป้ง ดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีการระบายน้ำเลวมาก ดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนน้ำเงิน อาจพบเปลือกหอยปะปน ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่างจัด แต่เมื่อทำให้ดินแห้ง ค่าปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด มีความอุดมสมบูรณ์สูง

พื้นที่ส่วนใหญ่ชั้นดินเลนนี้อาจจะมีสารประกอบกำมะถันอยู่มาก ทำให้ดินมีศักยภาพที่จะเกิดเป็นดินกรดกำมะถัน เมื่อมีการระบายน้ำออก โดยทั่วไปในสภาพดินเปียก ค่าปฏิกริยาดินจะเป็นกลางหรือเป็นด่างจัด แต่เมื่อทำให้ดินแห้ง ค่าปฏิกริยาดินจะลดลงจนเป็นกรดรุนแรงมาก จึงเรียกดินลักษณะนี้ว่าเป็นดินเค็มที่มีกรดแฝงอยู่

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินท่าจีน (Tc) ชุดดินปางปะกง (Bpg) และชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเค็มจัดมากมีเกลือสูงและมีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวัน เป็นดินเค็มที่มีกรดแฝง เกิดก๊าซพิษไข่เน่า และก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นอันตรายต่อพืช

ลักษณะที่เป็นดินเลนทำให้ต้นพืชล้มง่าย เนื่องจากความสามารถในการทรงตัวต่ำมาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

โดยสภาพเดิม ถือว่าเป็นดินที่มาเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชทุกชนิด เนื่องจากมีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ ดินเค็มจัด มีเกลือสะสมในปริมาณมากจนเป็นอันตรายต่อพืช หรืออาจเกิดเป็นดินเปรี้ยวจัดเมื่อจัดเมื่ออยู่ในสภาพแห้ง การระบายน้ำของดินเลวมาก และมีสภาพเป็นดินเลน ต้นพืชล้มได้ง่าย บางพื้นที่สามารถใช้ทำนาเกลือและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ในพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่งควรสงวนไว้ และฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน

แนวทางการจัดการดิน

ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรทุกประเภท ในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมควรปลูกป่าชายเลน ส่วนในพื้นที่ที่เป็นป่าชายเลน ควรสงวนไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยและเพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำและที่อาศัยอยู่ในป่า นอกจากนี้ป่าชายเลนยังช่วยเป็นแนวป้องกันการชะล้างพังทลายของแผ่นดินจากการกระทำของลมและคลื่นทะเล และกรองของเสียก่อนออกสู่ท้องทะเล

ในพื้นที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรมีมาตรการรักษาสภาพแวดล้อม เช่น วางระบบบำบัดน้ำเสียก่อนระบายออกสู่คลองธรรมชาติและทะเล และไม่ทำลายป่าชายเลนที่เป็นแนวกันชน

m10 : ดินร่วนที่เกิดจากตะกอนน้ำ พบในพื้นที่ลุ่ม

(กลุ่มชุดดินที่ 17 , 18, 19 , 19B , 22 , 59

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทรายลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนน้ำพบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างเรียบ ดินบนสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างสีเทามีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง บางพื้นที่พบศิลาแลงอ่อน หรือก้อนสะสมของเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่างนี้ การระบายน้ำเร็วหรือค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย และมักจะมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินบุนทริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) และชุดดินเขมฐาน (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) ชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุไหงปาดี (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) ชุดดินวิสัย (Vi) ชุดดินชลบุรี (Cb) ชุดดินไชยา (Cya) ชุดดินโคกสำโรง (Ksr) ชุดดินเขาย้อย (Kyo) ชุดดินมะขาม (Mak) ชุดดินวิเชียรบุรี (Wb) ชุดดินน้ำกระจาย (Ni) ชุดดินสินทราย (Sai) ชุดดินสีทน (St) ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเร็ว (AC-pd: Alluvial Complex , poorly drained)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินค่อนข้างหยาบเป็นพวกดินร่วนปนทราย มีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำและมีสภาพแน่น ทำให้ความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารค่อนข้างต่ำ และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

มีความเสี่ยงต่อการมีน้ำไหลบ่าท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายให้กับพืชที่ไม่ชอบน้ำขัง

ในบริเวณที่สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มักเสี่ยงต่อการขาดแคลนนํ้านาน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมสำหรับการทำนา แต่มีข้อจำกัดสำหรับการปลูกข้าวบาง เนื่องจากดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และบางพื้นที่เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในระยะฝนทิ้งช่วง

ไม่เหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ยืนต้นและไม้ผล ได้รับอันตรายจากน้ำท่วมขังในฤดูฝน

แนวทางการจัดการดิน

ปลูกข้าว

ในพื้นที่ที่มีความลาดชันเล็กน้อย ควรมีการปรับปรุงแปลงนาเพื่อให้มีสภาพพื้นที่ราบเรียบสามารถกักเก็บน้ำสม่ำเสมอได้ตลอดทั้งแปลงปลูก

ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ไถกลบตอซัง หรือปุ๋ยคอก อัตรา 2-3 ตัน/ไร่ ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือหว่านเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดียอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ แล้วปลูกข้าว
กรณีที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรไถคลุมเคล้าวัสดุปูน อัตรา 200-300 กก./ไร่
ใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ร่วมกับ การใช้ปุ๋ยเคมี 16-16-8 อัตรา 20-30 กก./ไร่ ร่วมกับปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ อัตรา 5-7 กก./ไร่ ในระยะปักดำ และใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10-15 กก./ไร่ หลังปักดำ 35-45 วัน

พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว

การปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ปรับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝนโดยการยกทรงแบบถาวร ให้มีสันร่องกว้าง 6-8 เมตร ตามชนิดพืชที่ปลูก โดยให้สันร่องสูงกว่าระดับน้ำที่เคยท่วมถึงหรือสร้างคันดินอัดแน่น ล้อมรอบ มีระบายน้ำกว้าง 1 – 1.5 เมตร ลึก 0.5 – 1 เมตร (กรณีปลูกพืชไร่พืชผักเฉพาะช่วงก่อนหรือปลูกข้าว ควรยกทรงแบบเตี้ยหรือทำร่องระบายน้ำระหว่างแปลง)

ปรับปรุงดินด้วยการไถกลบพืชปุ๋ยสด ปอเทืองอัตรา 4 – 6 กก./ไร่ ถั่วพุ่มอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ หรือถั่วพริ้วอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50 – 70 วันหลังปลูกหรือออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ปล่อยทิ้งไว้ 1 – 2 สัปดาห์ หรือไถกลบปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกอัตรา 2 – 3 ตัน/ไร่ ถ้าปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 20 – 35 กก./หลุม

ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน 200-300 กก./ไร่ หรือ 0.5-1.0 กก./หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน

ใส่ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำพด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 พด.7

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช ไร่ในช่วงที่พืชขาดน้ำ

m12 : ดินทรายลึกมาก พบในพื้นที่ลุ่ม

(กลุ่มชุดดินที่ 23 , 24

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินทรายลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าเนื้อหยาบหรือตะกอนทรายชายทะเล พบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างเรียบ บางพื้นที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เนื้อดินเป็นทรายหรือดินทรายปนดินร่วนที่หนามากกว่า 100 ซม. จากผิวดินดินบนสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างสีเทามีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกลางมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินทรายขาว (Sak) ชุดดินวัลเปรียง (Wp) ชุดดินบ้านบึง (Bbg) ชุดดินท่าอุเทน (Tu) และชุดดินอุบล (Ub)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินหยาบเป็นพวกดินร่วนปนทราย มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก เสี่ยงต่อการขาดแคลนนํ้า ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในฤดูฝนมีน้ำขัง ทำความเสียหายเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำขัง

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมสำหรับการทำนา แต่มีข้อจำกัดสำหรับการปลูกข้าวบาง เนื่องจากดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดแคลนนํ้าใน

ไม่เหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม่ผลและพืชผักอื่นๆ เนื่องจากสภาพพื้นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำท่วมขังนานในฤดูฝน และมีเนื้อดินเป็นทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้ต่ำ ทำให้พืชที่ปลูกมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนนํ้าในฤดูแล้ง และการพังทลายของคันดินปลูกพืช

แนวทางการจัดการดิน

ปลูกข้าว

ในพื้นที่ที่มีความลาดชันเล็กน้อย ควรมีการปรับปรุงแปลงนา เพื่อให้มีสภาพพื้นที่ราบเรียบสามารถกักเก็บน้ำสม่ำเสมอได้ตลอดทั้งแปลงปลูกข้าว

ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการกักเก็บน้ำ ดูดซับและเพิ่มธาตุอาหารให้กับพืชที่ปลูก โดยการไถกลบตอซัง หรือปุ๋ยคอก อัตรา 3-4 ตัน/ไร่ ปล่อยังไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือหว่านปุ๋ยพืชสด โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดียอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยังไว้ 1-2 สัปดาห์ แล้วปลูกข้าว

ใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ร่วมกับ การใช้ปุ๋ยเคมี 16-16-8 อัตรา 40-50 กก./ไร่ ร่วมกับปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ อัตรา 5-7 กก./ไร่ ในระยะปักดำ และใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10-15 กก./ไร่ หลังปักดำ 35-45 วัน

พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว

ปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ปรับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝนโดยการยกทรงแบบถาวร ให้มีสันร่องกว้าง 6-8 เมตร ตามชนิดพืชที่ปลูก โดยให้สันร่องสูงกว่าระดับน้ำที่เคยท่วมถึงหรือสร้างคันดินอัดแน่น ล้อมรอบ มีระบายน้ำกว้าง 1 – 1.5 เมตร ลึก 0.5 – 1 เมตร (กรณีปลูกพืชไร่พืชผักเฉพาะช่วงก่อนหรือปลูกข้าว ควรยกทรงแบบเตี้ยหรือทำร่องระบายน้ำระหว่างแปลง)

ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น การไถกลบพืชปุ๋ยสด ปอเทืองอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ ถั่วพุ่มอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ หรือถั่วพรางอัตรา 11 – 12 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50 – 70 วันหลังปลูกหรือออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ปล่อยทิ้งไว้ 1 – 2 สัปดาห์ หรือไถกลบปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกอัตรา 2 – 3 ตัน/ไร่ ถ้าปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรขุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 25 – 50 กก./หลุม ปล่อยทิ้งไว้ 1 – 2 สัปดาห์ก่อนปลูกพืช เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ดูดซับน้ำ ธาตุอาหารและเพิ่มผลผลิต

ใส่ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำพด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 พด.7

เนื่องจากดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก จึงควรใส่ปุ๋ยเคมีทีละน้อยแต่บ่อยครั้ง เพื่อป้องกันการสูญเสียลงไปในดินชั้นล่าง ก่อนที่พืชจะนำไปใช้

พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช ไร่ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ

m13 : ดินตื้นที่มีก้อนกรวดหรือลูกรังมากภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน พบในพื้นที่ลุ่ม

(กลุ่มชุดดินที่ 23 , 24

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินตื้นหรือตื้นมาก เกิดจากตะกอนน้ำที่ถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมบนชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน พบในพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างเรียบ เนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวที่มีลูกรังหรือก้อนกรวดปะปนในปริมาณมากกว่าร้อยละ 35 โดยปริมาตร ภายในช่วงความลึก 50 ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ดินบนสีน้ำตาล หรือสีเทา ดินล่างสีเทา มีจุดประสี เหลือง สีน้ำตาล หรือสีแดง มักพบศิลาแลงอ่อนในชั้นดินล่าง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลางและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินกันดิง (Kat) ชุดดินอัน (On) ชุดดินเพ็ญ (Pen) ชุดดินพะยอมงาม (Pym) ชุดดินสะท้อน (Stn) ชุดดินทุ่งค่าย (Tuk) และชุดดินย่านตาขาว (Yk)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มีชั้นลูกรังอยู่ตื้นและเป็นชั้นหนา เป็นอุปสรรคต่อการไถพรวนและการขนไชรากของพืช ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนนํ้านาน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดปานกลางที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดอยู่ตื้น

ไม่เหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผลอย่างถาวร เนื่องจากเป็นดินตื้นและมีนํ้าท่วมขังนานในฤดูฝน ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงในการตัดแปลงพื้นที่และปรับปรุงดิน

แนวทางการจัดการดิน

ปลูกข้าว

เลือกพื้นที่เพาะปลูกที่มีหน้าดินหนามากกว่า 25 ซม. และไม่มีก้อนกรวดลูกรัง หรือเศษหินกระจัดกระจายอยู่ที่ผิวดินมาก

เตรียมพื้นที่ปลูกโดย ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือหว่านเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดียอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ หรือปุ๋ยคอก อัตรา 3-4 ตัน./ไร่ แล้วปลูกข้าว

ใช้ปุ๋ยอินทรีย์นํ้า พด.2 ร่วมกับ การใช้ปุ๋ยเคมี 16-16-8 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ร่วมกับ ปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ อัตรา 5-7 กก./ไร่ ในช่วงปักดำ และใส่ปุ๋ยยูเรียหลังปักดำ 35-40 วัน

พัฒนาแหล่งนํ้าและระบบการให้นํ้าไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดนํ้าหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่ว หลังเก็บเกี่ยวข้าว

การปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ไม่ค่อยเหมาะสมที่จะตัดแปลงพื้นที่ เพื่อปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผลอย่างถาวร เนื่องจากเป็นดินตื้นและมีนํ้าท่วมขังในฤดูฝน แต่ถ้าจำเป็นต้องใช้ควรเลือกใช้พื้นที่ที่มีหน้าดินหนามากกว่า 25 ซม. และปรับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันนํ้าท่วมขังในฤดูฝนโดยการยกทรงแบบถาวร ให้มีสันร่องกว้าง 6-8 เมตร ตามชนิดพืชที่ปลูก โดยให้สันร่องสูงกว่าระดับนํ้าที่เคยท่วมถึง หรือสร้างคันดินอัดแน่นล้อมรอบ มีคูระบายนํ้ากว้าง 1 – 1.5 เมตร ลึก 0.5 – 1 เมตร (กรณีปลูกพืชไร่พืชผักเฉพาะช่วงก่อนหรือปลูกข้าว ควรยกทรงแบบเตี้ยหรือทำร่องระบายนํ้าระหว่างแปลง)

ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น การไถกลบพืชปุ๋ยสด ปอเทืองอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ ถั่วพุ่มอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ หรือถั่วพริ้วอัตรา 10 – 12 กก./ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50 – 70 วันหลัง

ปลูกหรือออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ปล่อยให้ไว้ 1 – 2 สัปดาห์ หรือไถกลบปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก อัตรา 2 – 3 ตัน/ไร่ ถ้าปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรขุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 35 – 50กก./หลุม ปล่อยให้ไว้ 1 – 2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืช

ใส่ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำพด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 พด.7

พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช ไร่ในช่วงที่พืชขาดน้ำ

m20 : ดินตื้นที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินอยู่มากภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน พบในพื้นที่แห้ง

(กลุ่มชุดดินที่ 46B , 48B/55B , 48B/56B , 48C , 48C/56C

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน ที่เกิดอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมกับ ตะกอนน้ำภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน แต่ไม่พบชั้นหินพื้นแข็ง มักพบในสภาพพื้นที่เป็น ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขาเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนลูกรัง ก้อนกรวดหรือ ก้อนหินปริมาณมากกว่าร้อยละ 35 โดยปริมาตร อาจพบลูกรัง ก้อนกรวด หรือก้อนหินกระจาย กระจายอยู่บนผิวดินมาก ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง อาจพบจุด ประสีในดินล่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรด จัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินเชียงคาน (Ch) ชุดดินบึงทรบุรี (Kb) ชุดดินโป่งตอง (Po) ชุดดินสุรินทร์ (Su) ชุดดินแมริม (Mr) ชุดดินน้ำซุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pao) ชุดดิน ท่ายาง (Ty)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินตื้นมีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหินปนอยู่ในดิน หรือกระจายกระจายอยู่บนผิวดิน มาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการไถพรวนและการขนไครของพืช

ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น มีข้อจำกัดปานกลาง เนื่องจากมีก้อนกรวด เศษหินปะปนมากที่ผิวดินหรือภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน และดิน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

เหมาะสมดี สำหรับการทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ไม่เหมาะสมสำหรับการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่ราบเรียบ การระบายน้ำดี ทำให้ยากต่อการกักเก็บน้ำ

แนวทางการจัดการดิน

การปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

พื้นที่ดินตื้นและมีลูกรัง ก้อนกรวดหรือก้อนหินที่ผิวดินมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชผัก

การปลูกพืชไร่ ควรเลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนามากกว่า 25 ซม.

มีการจัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมด้วย

ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3 – 4 ตัน./ไร่ หรือหว่านเมล็ดถั่วพรางอัตรา 10 – 12 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ 1 – 2 สัปดาห์

ควรมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เช่น การไถพรวนตามแนวระดับ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การปลูกพืชปุ๋ยสด การปลูกพืชหมุนเวียน การปลูกสลับเป็นแถว หรือโดยวิธีกลร่วมกับวิธีพืช

การปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ชุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. หรือถึงชั้นหินพื้น ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีลูกรัง ก้อนกรวดและก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 25 – 50กก./หลุม ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูกในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนและหลังเก็บผลผลิต

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน การทำชั้นบันได ทำคูน้ำขอบเขา ทำฐานปลูกเฉาะตะัน ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก

พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช

m22 : ดินตื้นที่พบชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูนภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน พบในพื้นที่ดอนเขตดินแห้ง

(กลุ่มชุดดินที่ 52 , 52B, 52C

ลักษณะดินและสมบัติของดิน

ดินที่มีชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูนอยู่ตื้นถึงตื้นมาก ภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดินบนพบในสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา เนื้อดินเป็นดินเหนียวทับอยู่บนชั้น

ปูนมาร์ล ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินบึงชะงั้ง (Bng) ชุดดินตาคลี (Tk)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มีชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูนอยู่ตื้นถึงตื้นมาก ดินเป็นด่างจัด ทำให้ธาตุอาหาร เช่น ฟอสฟอรัส เหล็ก แมงกานีส สังกะสีและโบรอนถูกตรึงไปอยู่ในรูปที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อพืช

เมื่อดินแห้งจะแข็ง เมื่อเปียกจะเหนียว กรณีที่พบชั้นปูนมาร์ลลึกกว่า 25 ซม. หากนำมาใช้ปลูกพืชไร่ ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินจะมีน้อย แต่ถ้าพบชั้นปูนมาร์ลตื้นกว่า 25 ซม. จะมีปัญหาเรื่องการไถพรวน

เสี่ยงต่อการขาดแคลนนํ้านาน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนามากกว่า 15 ซม. ไม่มีก้อนปูนหรือเศษหินปะปนอยู่มาก

เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่าง และมีการระบบรากตื้น เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่างมาปลูก

ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม โดยไถให้ลึกกว่า 15 ซม. พร้อมใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 1 – 2 ตัน./ไร่ เพื่อช่วยให้ดินรวมซุยยิ่งขึ้น หรือปลูกพืชปุ๋ยสด โดยหว่านเมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 4 – 6 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้

แนวทางการจัดการดิน

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

พื้นที่ดินตื้นและมีลูกรัง ก้อนกรวดหรือก้อนหินที่ผิวดินมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชผักการปลูกพืชไร่ ควรเลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนามากกว่า 25 ซม.

มีการจัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย

ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3 – 4 ตัน./ไร่ หรือหว่านเมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 10 – 12 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 8 – 10 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6 – 8 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ 1 – 2 สัปดาห์ ก่อนปลูก

ใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก

มีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ เช่น ไถพรวนขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถบ ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก การไถพรวนตามแนวระดับ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก

พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

การปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. หรือถึงชั้นมาร์ล

ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 15 – 25กก./หลุม

ใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และ พด.7

มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ เช่น ไถพรวนขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถบ ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก ทำแนวรั้วหญ้าแฝก

พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

m24: ดินลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหิน หรือหินผุ ในช่วง ความลึก 50-100 ซม. จากผิวดิน พบในพื้นที่ดอนเขตดินแห้ง

(กลุ่มชุดดินที่ 55B , 56B)

ลักษณะและสมบัติของดิน

ดินลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน ที่เกิดจากการสลายตัวอยู่กับที่หรือมีการเคลื่อนย้ายมาทับถมบนชั้นหินหรือลูกรังปะปนอยู่ในดินมากกว่าร้อยละ 35 โดยปริมาตร ในช่วงความลึก 50 – 100 ซม. จากผิวดิน พบในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือทรายปนดินร่วน สีน้ำตาล ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทา อยู่บนชั้นดินเหนียวปนกรวดหรือเศษหิน หรือลูกรัง บางพื้นที่พบจุดประสีแดงและมีศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่ การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินจัดรัส (Ct) ชุดดินวังสะพุง (Ws) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพนงาม (Png)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินปนทราย มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินปนมากในช่วงความลึก 50-100 ซม. จากผิวดิน ทำให้เป็นอุปสรรตต่อการซอมไซของรากพืชที่มีระบบรากลึก

ความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ

ในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างหลายสูญเสียน้ำดินค่อนข้างสูง ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผัก แต่อาจมีข้อจำกัดรุนแรงสำหรับการปลูกพืชไร่และพืชผัก ในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยทั่วไป มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินตื้น

เหมาะสมในการทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่ไม่เหมาะสมในการทำนา เนื่องจากดินเก็บกักน้ำไม่ได้ และสภาพพื้นที่ไม่ราบเรียบ

แนวทางการจัดการ

การปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

ควรมีการจัดการระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ หรือหวานเมล็ดถั่วพราง 8-10 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 4 – 6 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

มีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม การทำขั้นบันได ทำคูน้ำขอบเขา ทำฐานปลูกหญ้าแฝกเฉพาะต้น

จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

การปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. หรือถึงชั้นหิน ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กก./หลุม ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว

มีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น ในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ควรปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ส่วนสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชัน ควรเพิ่มมาตรการที่จะช่วยชลอความเร็วในการไหลของน้ำโดย วิธีการสร้างคันดิน การทำขั้นบันได ทำคูน้ำขอบเขาทำฐานปลูกหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำจัดระบบให้น้ำในพื้นที่ปลูก

m26 : ดินเหนียวลึกลับมาก พบในพื้นที่ดอนเขตดินชั้น

(กลุ่มชุดดินที่ 26 , 26/53 , 26B/45B , 26B/53B , 26C , 26D , 27 , 27B , 27C)

ลักษณะและสมบัติของดิน

ดินเหนียวลึกถึงลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินที่สลายตัวมาจากหินเนื้อละเอียด หรือหินเนื้อหยาบที่มีอนุภาคดินเหนียวสูง พบในเขตที่มีฝนตกชุก มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว หรือดินเหนียวค่อนข้างร่วนซุย มีโครงสร้างดี มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินอ่าวลึก (Ak) ชุดดินห้วยโป่ง (Hp) ชุดดินกระบี่ (Koi) ชุดดินลำภูรา (Li) ชุดดินปากจั่น (Pac) ชุดดินพังงา (Pga) ชุดดินภูเก็ต (Pk) ชุดดินปะทิว (Ptu) ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) ชุดดินหนองบอน (Nb) และชุดดินท่าใหม่ (Ti)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินมีความสามารถในการซึมน้ำเร็ว ทำให้ขาดแคลนน้ำได้ในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน อาจเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ถ้ามีการจัดการดินที่ไม่เหมาะสม

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก และทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่มีข้อจำกัดบ้าง เนื่องจากสภาพพื้นไม่ราบเรียบ และการระบายน้ำดี ทำให้ยากต่อการกักเก็บน้ำ

แนวทางการจัดการ

การปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

ควรเลือกพื้นที่ที่มีความลาดชันน้อยกว่า 12 % และมีการจัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยมีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย

ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ และมีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 1-2 ตัน/ไร่ หรือหว่านเมล็ดถั่วพำอัตรา 8-10 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 6-8 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ และปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 พด.7 ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมตามชนิดพืชที่ปลูก

มีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น ไร่วัสดุคลุมดินปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ การสร้างคันดิน การทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการกำจัดวัชพืช โรคแมลง

จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

การปลูก ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น

ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม.

ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 15-25 กก./หลุม และรองก้นหลุมด้วยวัสดุ ปุ๋ย อัตรา 0.5 – 1.0 กก./ไร่

ใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ พด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และ พด.7

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การทำฐานเฉพาะต้น

จัดระบบชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

m28: ดินร่วนลึกมาก พบในพื้นที่ดอนเขตดินชั้น

(กลุ่มชุดดินที่ 34 , 34/50 , 34B , 39)

ลักษณะและสมบัติของดิน

ดินร่วนหยาบถึงดินร่วนละเอียดปนทรายลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนน้ำและพบในเขตที่มีฝนตกชุก พบในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงและอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีเทาในดินล่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นดินกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินจลอง (Chi) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาทาม (Ntm) ชุดดินท่าแซะ (Te) ชุดดินคอหงส์ (Kh) ชุดดินนาทวี (Nat) ชุดดินสะเดา (Sd) และชุดดินทุ่งหว้า (Tg) ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดี (Ac-wd:Alluvial Complex,well drained)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินทราย ความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชวงนาน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เสี่ยงต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมในการปลูกไม้ผล ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ยืนต้นและพืชไร่ รวมทั้งสามารถพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ด้วย แต่มีข้อจำกัดเล็กน้อย เนื่องจากเป็นดินปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเกิดการชะล้างสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน ไม่เหมาะสำหรับการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่ราบเรียบ ดินมีการระบายน้ำดี ทำให้ยากต่อการกักเก็บน้ำ

แนวทางการจัดการ

การปลูกพืชไร่หรือพืชผักควรเลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ที่มีความลาดชันน้อยกว่า 12 % และจัดระบบการปลูกพืชแบบหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย

ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ และมีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ หรือหว่านเมล็ดถั่วพำอัตรา 8-10 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 6-8 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชปลูก

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน การทำชั้นบันได การทำคูรับน้ำขอบเขา ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การทำฐานเฉพาะต้น

พัฒนาแหล่งน้ำ จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

การปลูก ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น

ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม.

ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 20-35 กก./หลุม ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชปลูก ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน การทำชั้นบันได การทำคูรับน้ำขอบเขา ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การทำฐานเฉพาะต้น

จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

m29: ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ พบในพื้นที่ดอนเขตดินชั้น

(กลุ่มชุดดินที่ 42/43)

ลักษณะและสมบัติของดิน

ดินที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายจัด เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล พบในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยในเขตที่มีฝนตกชุก เนื้อดินเป็นดินทราย หรือดินทรายปนดินร่วน มีการระบายน้ำดีทับอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง หรือค่อนข้างเลว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือเทาแก่ ถัดลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว ที่วางทับอยู่เหนือชั้นดินสีดำ น้ำตาลเข้ม หรือสีน้ำตาลปนแดง ซึ่งเป็นชั้นที่มีการสะสมพวกอินทรีย์วัตถุ ฮิวมัสและเหล็ก และมีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดานพบภายในความลึก 1 เมตร จากผิวหน้าดิน ดินล่างถัดไปมีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล หรือสีเทาปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดจัด มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินบ้านทอน (Bh)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินค่อนข้างเป็นดินทรายจัด และมีชั้นทรายสีขาวหนาที่เกิดจากสูญเสียธาตุอาหารและสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก มีความสามารถในการอุ้มน้ำ และดูดซับธาตุอาหารต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน และในช่วงฝนตกหนักจะมีน้ำท่วมขังอยู่บริเวณผิวหน้าดิน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

กลุ่มดินนี้ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชทั่วไป มีพืชน้อยชนิดที่สามารถขึ้นได้และให้ผลผลิตเพียงระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นดินทรายจัด ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก และมีชั้นดานอินทรีย์อยู่ในดินชั้นล่าง ในช่วงที่มีฝนตกหนักมากจะมีน้ำท่วมขังเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

แนวทางการจัดการ

เลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน เช่น เป็นพืชที่ทนแล้ง ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ไก่กอบปุ๋ยพืชสด หวานถั่วพรีอัตรา 10-12 กก./ไร่ ถั่วพุ่มอัตรา 8-10 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไก่กอบหลังปลูก 50-70 วัน หรือออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืช หรือใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ พด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และ พด.7 เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำ ดูดซับธาตุอาหารและเพิ่มธาตุอาหารให้กับพืชที่ปลูก ควรใส่ปุ๋ยเคมีครั้งละน้อยๆ แต่ใส่บ่อยครั้ง เพื่อป้องกันการสูญเสียธาตุอาหารพืชไปก่อนที่จะถูกนำไปใช้ประโยชน์ พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและมีระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

การปลูก ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น

เตรียมหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. และทำลายชั้นดานอินทรีย์ เพื่อลดระดับน้ำใต้ดิน และการแข่งขันน้ำผิวดิน ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 25-50 กก./หลุม หรือมากกว่า ใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ พด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และ พด.7

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน การทำขั้นบันได การทำคูรับน้ำขอบเขา ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การทำฐานเฉาะต้น ทำทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างของน้ำในช่วงที่มีฝนตกหนัก

m 30 : ดินทรายหนา พบในพื้นที่ดอนเขตขึ้น

(กลุ่มชุดดินที่ 43)

ลักษณะสมบัติของดิน

ดินทรายหนามากกว่า 100 ซม. ที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบตะกอนน้ำหรือตะกอนทรายชายทะเล พบในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย พบในเขตที่มีฝนตกชุก เนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดีถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินดงตะเคียน (Dt) ชุดดินหัวหิน (Hh) ชุดดินไม้ขาว (Mik) ชุดดินพัทยา (Py) ชุดดินระยอง (Ry) และชุดดินสัดหีบ (Sh)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินเป็นทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำ และดูดซับธาตุอาหารต่ำมากพืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างทำลายสูญเสียหน้าดินง่ายมากและเกิดร่องขึ้นทั่วไปบนพื้นที่

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจบางชนิด เช่น มะม่วงหิมพานต์ สับปะรด และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และเกิดการชะล้างสูญเสียหน้าดินรุนแรงในพื้นที่ลาดชัน

ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ยางพารา โกโก้ เนื่องจากเป็นดินทรายหนา และไม่เหมาะสมกับการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่ราบเรียบ และการระบายน้ำทำให้ยากต่อการกักเก็บน้ำ

แนวทางการจัดการ

การปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

ควรมีการจัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย

ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-4 ตัน/ไร่ หรือหวานเมล็ดถั่วพราง อัตรา 10-12 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 8-10 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกล เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับหรือโดยวิธีพืช เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือโดยวิธีกลร่วมกับวิธีพืช

จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

การปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ขุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 25-50 กก./หลุม ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และ พด.7 และปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

m31 : ดินตื้นที่มีลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหินปะปนมากภายในความลึก 50 ซม. จาก

(กลุ่มชุดดินที่ 45 , 45/50 , 45B/50B , 45C/50C , 45D)

ลักษณะและสมบัติของดิน

ดินตื้นที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดมากกว่าร้อยละ 35 โดยปริมาตร เกิดจากตะกอนน้ำหรือเกิดอยู่กับที่ และไม่พบชั้นหินพื้นแข็ง-ภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดินพบในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน พบในเขตที่มีฝนตกชุก เนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนก้อนกรวดมาก และอาจพบก้อนกรวด ก้อนหิน หรือลูกรังกระจัดกระจายอยู่บนผิวดิน มีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดีนเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินซุมพร (Cp) ชุดดินหาดใหญ่ (Hy) ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินเขาขาด (Kkt) ชุดดินหนองคล้า (Nok) ชุดดินท่าจาง (Tac) และชุดดินยะลา (Ya)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินตื้นที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดปะปนในพื้นดินมาก บางแห่งมีก้อนหิน ก้อนกรวด หรือลูกรังกระจัดกระจายทั่วไปอยู่บริเวณผิวดิน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการไถพรวน และการขนถ่ายของรากพืช

ดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ พืชที่มี

ในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างทำลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ หรือไม้ผลทั่วไป เนื่องจากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขา และดินมีชั้นก้อนกรวดหรือชั้นลูกรังภายในระดับความลึก 50 ซม. ซึ่งขัดขวางการเจริญเติบโตของรากพืช แต่อาจใช้ปลูกยางพารา มะม่วงหิมพานต์ สับประรด และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้

ไม่เหมาะสมในการทำนา เนื่องจากมีสภาพพื้นที่สูงยากต่อการกักเก็บน้ำ

แนวทางการจัดการ

ในพื้นที่ที่หน้าดินมีเศษหิน ก้อนหินหรือลูกรัง ปริมาณมาก พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมาก หรือพื้นที่ที่เป็นป่า ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรปล่อยให้มันเป็นพื้นที่ป่า สำหรับพื้นที่ที่ทิ้งร้าง ควรปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือฟื้นสภาพป่าให้กลับคืนมา

การปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

ควรเลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหน้ามากกว่า 25 ซม. ในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย

จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยมีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย

ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-4 ตัน/ไร่ หรือหว่านเมล็ดถั่วพราง อัตรา 10-12 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 8-10 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน การทำขั้นบันได การทำคูรับน้ำขอบเขา ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การทำฐานเฉพาะต้น

สำหรับสภาพพื้นที่ที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก

การปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้น

ขุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม.ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 25-50 กก./หลุม

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสด ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน การทำขั้นบันได การทำคูรับน้ำขอบเขา ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การทำฐานเฉพาะต้น

ใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และ พด.7

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

m32 : ดินต้นที่พบชั้นหินพื้นภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน พบในพื้นที่ตอนเขตดินชั้น

(กลุ่มชุดดินที่ 51 , 51B , 51B/53B, 51C, 51C/53C, 51D/53D, 51E)

ลักษณะและสมบัติของดิน

ดินต้นที่พบชั้นหินพื้นภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน เกิดจากเคลื่อนย้ายหรือเกิดอยู่กับที่ พบในสภาพพื้นที่ปลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา พบในเขตที่มีฝนตกชุก เนื้อดินเป็นดินร่วนปนเศษหินมากหรือมีเศษหินมากกว่าร้อยละ 35 โดย

ปริมาณ อาจจะมีหินพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไปที่บริเวณผิวดิน ดินมีสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินห้วยยอด (Ho) ชุดดินคลองเต็ง (Klt) ชุดดินระนอง (Rg) และชุดดินยี่งอ (Yg)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มีชั้นหินพื้นอยู่ตื้น และมีเศษหินและหินพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไปที่บริเวณผิวดิน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการเจริญเติบโตของพืช

ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมากจะเกิดการชะล้างหลายสูญเสียหน้าดินรุนแรงมาก เกิดพื้นที่หินโผล่ พืชไม่สามารถขึ้นได้

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้ไม่เหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจทุกชนิด เนื่องจากเป็นดินตื้น และมีกรวด และเศษหินปะปนในดิน สภาพภูมิประเทศมีความลาดชันสูง

เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่ที่มีความลาดชันน้อยและพื้นที่เสี่ยงต่อระบบนิเวศ ควรสงวนและฟื้นฟูสภาพป่า

ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจทุกชนิด เนื่องจากเป็นดินตื้น และมีกรวดและเศษหินปะปนในดิน สภาพภูมิประเทศมีความลาดชันสูง แต่ถ้ามีการพัฒนาหรือการจัดการที่เหมาะสม ก็ใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น ยางพารา ไม้ผลบางชนิดและพืชไร่บางชนิดได้

แนวทางการจัดการ

ในพื้นที่ที่มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่มาก ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือสร้างสวนป่า และหลีกเลี่ยงการใช้พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงเพราะเมื่อหน้าดินสูญหายจะทำให้หินพื้นโผล่ พืชขึ้นไม่ได้ จึงควรสงวนไว้ให้เป็นป่าหรือในพื้นที่ทิ้งร้าง ควรสร้างสวนป่า

การปลูกพืช ไร่หรือพืชผัก

เลือกใช้พื้นที่ที่มีหน้าดินหนามากกว่า 25 ซม. และไม่มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่ และทำการไถพรวนน้อยที่สุด

เลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดินและสภาพพื้นที่ และควรมีการจัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยมีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย

ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-4 ตัน/ไร่ หรือหว่านเมล็ดถั่วพราง อัตรา 10-12 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 8-10 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 5-8 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

ใส่ปุ๋ยเคมีให้เหมาะสมตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และพด.7

มีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกพืชปุ๋ยสด วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก เป็นต้น

พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

การปลูก ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น

เลือกใช้พื้นที่ที่มีหน้าดินหนามากกว่า 25 ซม. และไม่มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่ และทำการไถพรวนน้อยที่สุด

เลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดินและสภาพพื้นที่ ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. หรือถึงชั้นดิน ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 50 กก./หลุม และใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก

มีไม้ค้ำยันเมื่อไม้ผลมีขนาดใหญ่ขึ้น และเอาหน้าดินใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรง ทำให้ไม่ล้มง่าย

มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกล และวิธีพืช ที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน และจัดระบบการให้น้ำ

m 33: ดินลึกปานกลางที่มีลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหินปนอยู่มากในช่วงความลึก 50 -100 ซม. จากผิวดินพบในพื้นที่ดอนเขตดินชั้น

(กลุ่มชุดดินที่ 50B , 50B/51B, 50C/51C , 53 , 53B , 53C)

ลักษณะและสมบัติของดิน

ดินลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน ปริมาณมากกว่าร้อยละ 35 โดยปริมาตร อยู่ในช่วงความลึก 50 – 100 ซม. จากผิวดิน พบในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน พบในเขตที่มีฝนตกชุก เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินเหนียวทับอยู่บนชั้นดินที่มีก้อนกรวด เศษหินหรือลูกรัง ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย

ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ชุดดินสวี (Sw) ชุดดินนาทอน (Ntn) ชุดดินโอล่าเจียก (Oc) ชุดดินปะดังเบซาร์ (Pad) ชุดดินตราด (Td) และชุดดินตรัง (Tng)

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินปนทรายลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหิน ปนอยู่มากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการขนไชของรายพืชที่มีระบบรากลึก

ความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ พืชเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชวงนาน

ในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างหลายสูญเสียน้ำดินค่อนข้างสูง ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

ดินในกลุ่มนี้เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่มีข้อจำกัดเล็กน้อยที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินตื้นในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

แนวทางการจัดการดิน

มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจแทบทุกชนิด เช่น ไม้ผลและไม้ยืนต้น ยางพารา พืชไร่ ตลอดจนพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่มีข้อจำกัดเล็กน้อยเนื่องจากมีก้อนกรวดปะปนอยู่ในตอนล่างของหน้าตัดดิน จากสภาพซึ่งเป็นที่สูงและกักเก็บน้ำยาก จึงไม่ค่อยเหมาะสมในการทำนา

การปลูกพืช ไร่หรือพืชผัก

ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับขวางความลาดเทของพื้นที่ควรมีการจัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย

ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ หรือหว่านเมล็ดถั่วพรางอัตรา 8-10 กก./ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 6-8 กก./ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

ใส่ปุ๋ยเคมีให้เหมาะสมตามชนิดพืชที่ปลูก ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 และผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.3 และ พด.7

มีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกล และวิธีพืช ที่เหมาะสมตามสภาพที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ เช่น การสร้างคันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝก การปลูกพืชปุ๋ยสด การปลูกพืชหมุนเวียน การปลูกสลับเป็นแถบ เป็นต้น

พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและจัดระบบการให้น้ำ

m 34: พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมาก

(กลุ่มชุดดินที่ 62)

ลักษณะและสมบัติของดิน

พื้นที่ลาดชันเชิงชันที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาเพื่อการเกษตร ประกอบไปด้วยดินต้นมากถึงเป็นดินลึก อาจพบก้อนหิน เศษหินหรือหินพื้นโผล่กระจายกระจายทั่วไปบนผิวดิน

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่ลาดชันสูงมาก เกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย มีเศษหิน ก้อนหินกระจายกระจายที่ผิวหน้าดินมาก ขาดแคลนน้ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

กลุ่มดินนี้ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมาก เกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ควรอนุรักษ์ไว้เป็นพื้นที่ป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร

ในกรณีที่จะต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ พร้อมทั้งมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง

ในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่า หรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว